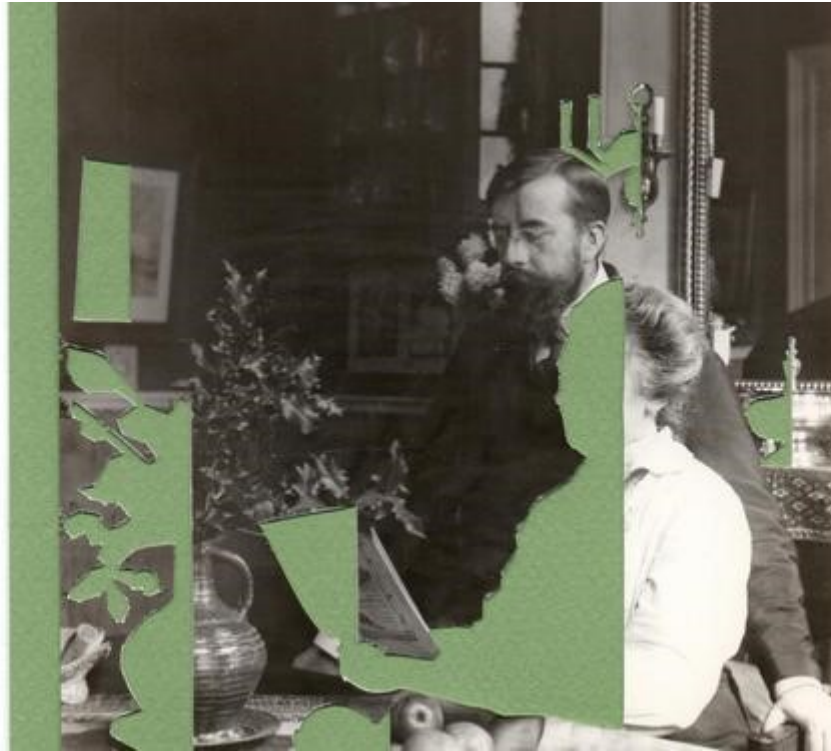

Mijn geld, jouw geld bij samenwonen? Dacht het niet

[© Astrid Anna van Rooij](#)

Eindelijk samenwonen: verven, gordijnen kopen. En de financiën regelen. Chanien Engelbertink, adviseur familierecht, legt aan de hand van vijf misverstanden uit hoe je dat doet.

Door: Jette Pellemans 28 februari 2019

1. Het saldo op onze en/of rekening is van ons allebei

Een eerste stap bij het samenwonen is vaak het openen van een gemeenschappelijke rekening. Handig voor de boodschappen en op het spaarrekeninggedeelte kun je mooi wat apart zetten voor de vakantie of een nieuwe wasmachine.

Appeltje-eitje zou je denken, maar hier komt volgens Chanien Engelbertink meteen misverstand nummer 1 om de hoek kijken. "Stellen denken dat het saldo gemeenschappelijk is. Dat is niet zo."

Ze geeft een voorbeeld: "Stel, Peter en Marieke wonen samen in een huurhuis en openen een en/of-rekening. Peter verdient veel meer. Daarom stort hij elke maand 600 euro op de rekening en Marieke maar 100. Dat gaat maanden, misschien jaren zo door en er ontstaat een aardig vermogen. Mochten Peter en Marieke uit elkaar gaan, dan heeft Marieke niet opeens recht op de helft van die spaarsom. Zij heeft alleen recht op het deel dat zij heeft ingelegd."

Veel stellen zijn zich hier niet van bewust, zegt Engelbertink. En dat kan behoorlijk uit de hand lopen. "Stel dat je afsprekt dat partner A elke maand 500 euro op de spaarrekening stort, terwijl partner B de maandelijkse boodschappen betaalt. Dan is partner B bij het uit elkaar gaan echt de pineut. Die krijgt niks van die spaarrekening en blijft met de lege pindakaaspotten achter."

'Leg in het samenlevingscontract vast dat de overwaarde van het huis gedeeld wordt door beide partijen'

Oplossing: zorg dat de boodschappen van de gezamenlijke rekening worden betaald en dat beide partners evenveel geld op deze rekening storten. Of maak van het vermogen gemeenschappelijk bezit in een samenlevingscontract; zie ook misverstand 5.

2. Mijn huis is jouw huis

Nieuwe situatie: de een trekt bij de ander in, die al een koophuis heeft. Laten we Peter en Marieke weer als voorbeeld nemen. Engelbertink: "Marieke heeft een mooi koophuis en Peter trekt bij haar in. Samen wonen ze daar een tijdje, het huis stijgt in waarde. Dat kan in deze tijden misschien wel oplopen tot een ton. Als ze uit elkaar gaan, heeft Peter geen recht op die waardevermeerdering. Die is alleen voor de eigenaar."

Als de scheiding grimmig verloopt, zal Marieke niet erg geneigd zijn Peter te laten delen in de winst van het huis. Maar mocht de break-up wél in goede harmonie verlopen en Marieke vindt het wel zo netjes om Peter ook wat te gunnen, kan ze niet zomaar 50.000 euro naar hem overboeken.

"Dan komt de schenkbelasting om de hoek kijken," zegt Engelbertink. "Tot 2173 euro kun je jaarlijks belastingvrij schenken, daarna kan de afdracht oplopen tot 40 procent."

De oplossing: leg in het samenlevingscontract vast dat de overwaarde van het huis gedeeld wordt door beide partijen. Ook als het huis ooit door één partner is aangekocht.

3. Als we de zorgtaken hebben verdeeld, zit het financieel ook wel goed

Koophuis, kinderen en niet getrouwd? Bingo! Engelbertink ziet regelmatig schrijnende situaties voorbij komen. "Als er kinderen komen, is het - nog steeds - vaak de vrouw die parttime gaat werken."

"Stel dat ze voor twee dagen in de week een baan heeft. Met haar salaris betaalt ze de luiers en de kinderopvang, het fulltime salaris van haar man gaat naar de hypotheek, de vaste lasten en de spaarrekening. Als ze dan uit elkaar gaan, heeft de vrouw letterlijk niks. Een karig pensioen op basis van twee werkdagen in de week en geen vermogen, omdat de man dat allemaal heeft ingelegd. Terwijl stellen vaak in de veronderstelling verkeren dat al die zaken wél van hen samen zijn."

'Dat je samen aangifte doet, zegt nog niks over hoe jullie de andere financiële zaken hebben geregeld'

Nog erger: de man komt te overlijden. "Zonder testament gaat al het geld naar de kinderen en zonder kinderen naar de directe familie. De partner krijgt niks en moet ook nog eens per direct het huis uit. Dat is echt afschuwelijk."

Engelbertink adviseert daarom om bij het verdelen van de zorgtaken voor de kinderen, óók de financiële zorgtaken voor elkaar te regelen in een samenlevingscontract. En regel dan ook meteen een testament. "Mensen met kinderen zonder testament of voogdijregeling, daar kan ik echt boos om worden. Stel dat de ouders overlijden, dan is de voogdij onbekend en moeten die kinderen zelf maar uitzoeken waar ze naartoe kunnen. Als je een kind op de wereld zet, hoor je dat gewoon te regelen."

4. Wij zijn al financieel partners, dus dan is het goed. Toch?

Het staat al best officieel: financieel partners. Je mag samen de jaarlijkse inkomstenbelastingaangifte doen en dat levert fiscale voordelen op. Maar dat 'alles' dan is - geregeld, is volgens Engelbertink een onjuiste aanname.

"Dat je samen aangifte doet, zegt nog niks over hoe jullie de andere financiële zaken hebben geregeld. Het staat los van hoe bijvoorbeeld jullie vermogen wordt verdeeld. Dat moet je in een samenlevingscontract vastleggen."

5 Samenlevingscontract? Dat is wel héél officieel

Engelbertink: "Veel jonge stellen vinden een samenlevingscontract best een grote stap. Ik merk dat hoe jonger de liefdespartners zijn, hoe minder ze geregeld hebben. Het zit gewoon niet in hun systeem."

'De gedachten 'kan mij het schelen, het gaat toch goed?' of 'maar wij gaan niet uit elkaar, hoor' zijn herkenbaar maar niet reëel'

De gedachten 'kan mij het schelen, het gaat toch goed?' of 'maar wij gaan niet uit elkaar, hoor' zijn herkenbaar maar niet reëel. 38 procent van de huwelijken eindigt in een echtscheiding. Daarbij moet je het aantal huwelijksontbindingen door overlijden (gemiddeld 17,5 per duizend huwelijken) en de ongehuwde stellen die uit elkaar gaan, nog optellen. Denken dat dat jou niet overkomt, is dus naïef.

Trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaan, kunnen oplossingen zijn. Hierdoor word je elkaars erfgenaam en worden het huis, pensioen en vermogen bij een scheiding automatisch eerlijk verdeeld. In een samenlevingscontract kun je diezelfde zaken vastleggen.

Op Rijksoverheid.nl vind je eenvoudig een checklist voor jouw samenwoonsituatie. Via bijvoorbeeld de notarisservice van Hema heb je al een samenlevingscontract vanaf 205 euro. Engelbertink: "Voor de kosten zou ik het niet laten. Geloof me, als je uit elkaar gaat en je hebt niks geregeld, kan dat je véél meer geld kosten."

Chanien Engelbertink (46) is estate planner (adviseur in familierechtzaken) bij Van Ewijk Estate Planning in Bussum. Daarvoor werkte ze jarenlang als notaris.